TULLI

Lausunto
18.5.2026
Dnro Tulli/2026/00969

Tulliselvitys- ja verotusosasto
Jenni Kommio

Viite: Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto on pyytänyt Tullilta kirjallista asiantuntijalausuntoa asiassa:

HE 78/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain muuttamisesta

Esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön digiajan arvonlisäverodirektiivin edellyttämät muutokset, jotka tulevat voimaan 1.1.2027.

Unionin järjestelmän soveltamisalaa laajennettaisiin siten, että erityisjärjestelmää voi soveltaa sähkön, Yhteisön alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettavan kaasun tai lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toimitettavan lämpö- ja jäähdytysenergian myyntiin kuluttajille silloin, kun myyjä ei ole sijoittautunut verotusvaltioon. Tavoitteena on vähentää tarvetta rekisteröityä arvonlisäverovelvolliseksi useaan eri jäsenvaltioon. Muutos koskisi vain unionin järjestelmää eli yhteisön sisäistä kauppaa. Vastaavaa laajennusta ei ehdoteta tuontijärjestelmään eli EU:n ulkopuolelta maahantuotavien tavaroiden etämyyntiä koskevaan erityisjärjestelmään (IOSS), joten muutoksella ei ole vaikutusta Tullin toimivallassa olevaan maahantuonnin verotukseen.

Ehdotuksen mukaan sähkön, Yhteisön alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettavan kaasun tai lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toimitettavan lämpö- ja jäähdytysenergian myyntiin olisi ehdotuksen mukaan jatkossa mahdollista soveltaa unionin erityisjärjestelmää myös silloin kun myynti tapahtuu Ahvenanmaan maakunnassa. Nykyisin mahdollisuus on koskenut vain palveluiden myyntiä. Arvonlisäverolainsäädännössä sähkö ja kaasu sekä lämpö- ja jäähdytysenergia ja muut vastaavat rinnastetaan aineelliseen omaisuuteen. Näiden hyödykkeiden myyntiä pidetään arvonlisäverotuksessa tavaran luovutuksena.

EU:n ulkopuolelta unionin tullialueelle maahantuotavista tavaroista on annettava tulli-ilmoitukset. Myös toisesta jäsenvaltiosta tai muualta Suomesta Ahvenanmaalle toimitettavista tavaroista on annettava tulli-ilmoitukset. Tulli on toimivaltainen kantamaan maahantuonnin arvonlisäveron, jos ilmoittaja ei ole arvonlisäverovelvollisten rekisterissä. Jos Tulli on toimivaltainen kantamaan arvonlisäveron, Tulli kantaa arvonlisäveron tullauksen yhteydessä. Jos Verohallinto on toimivaltainen kantamaan arvonlisäveron, Tulli toimittaa verovalvontaa varten Verohallinnolle sähköisesti tiedoksi sitä koskevien tulli-ilmoitusten tiedot. Arvonlisäverolain 94 §:n 1 momentin 2 kohdan ja Ahvenanmaan erillislain 18 §:n mukaan sähkön, maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettavan kaasun, kaasusäiliöaluksesta maakaasuverkkoon tai tuotantovaiheen kaasuputkistoon syötettävän kaasun sekä lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toimitettavan lämpö- ja jäähdytysenergian maahantuonti on verotonta, joten ehdotettu laajennus ei Tullin näkemyksen

mukaan aiheuta kaksinkertaista verotusta. Tulli katsoo, että jos unionin erityisjärjestelmän ehdotettu laajennus ei edellytä sitä, että järjestelmän käyttäminen ilmaistaan tulli-ilmoituksella verovalvontatietona, ehdotettu laajennus ei aiheuta muutoksia tulli-ilmoitusten tietosisältöön tai niitä koskevaan koodistoon ja tietojärjestelmiin. Tässä tapauksessa tarvetta erityiselle valvontatiedolle ei ole tunnistettu.

Lisäksi ehdotuksessa esitetään, että sähköisen rajapinnan ylläpitäjän verovelvollisuutta koskevaa arvonlisäverolain säännöstä täsmennettäisiin, myyntimaan määräytymistä koskevaa 10 000 euron raja-arvon soveltamista koskevaa säännöstä tarkistettaisiin, eräitä erityisjärjestelmiä koskevia muita arvonlisäverolain säännöksiä täsmennettäisiin ja toimitusvarastojärjestelyjä koskevia säännöksiä muutettaisiin. Muutokset koskevat muita kuin maahantuotavien tavaroiden erityisjärjestelmää (IOSS), joten muutoksilla ei ole vaikutusta Tullin toimittamaan arvonlisäverotukseen. Ainoa maahantuonnin erityisjärjestelmään liittyvä muutosehdotus koskee erityisjärjestelmän käyttöoikeutta. Ehdotuksen mukaan vähäisen toiminnan verovapautusta soveltavat elinkeinonharjoittajat eivät voisi enää käyttää samaan aikaan maahantuonnin erityisjärjestelmää. Tulli pitää muutosta kannatettavana.

Esitystä valmisteleva ministeriö on antanut Tullille mahdollisuuden lausua esityksestä valmisteluvaiheessa. Yllä lausuttu vastaa Tullin ministeriölle antamaa lausuntoa. Tulli ei ole tunnistanut esityksellä olevan erityisiä vaikutuksia Tullin toimintaan.

Jenni Kommio
tulliylitarkastaja